

Midfastosöndagen

Pastor Johannes Rydh

Stockholm, 19 mars 2023

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Herre, himmelske Fader, vi tackar dig för att du idag låter oss ta del av det himmelska brödet som utgår från din mun och mättar oss med din nåd, liksom du dagligen skänker oss det jordiska brödet till vår kroppsliga föda. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 6:52–66 (3 årgången)

Judarna började tvista med varandra och säga: "Hur kan han ge oss sitt kött att äta?" Jesus svarade: "Amen, amen säger jag er: Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod, har ni inte liv i er. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen. Ty mitt kött är verklig mat och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. Liksom den levande Fadern har sänt mig, och jag lever därför att Fadern lever, så skall också den som äter mig leva därför att jag lever. Detta är det bröd som har kommit ner från himlen. Det är inte som det bröd fäderna åt och sedan dog. Den som äter detta bröd skall leva i evighet." Detta sade han när han undervisade i synagogan i Kapernaum.

Många av hans lärjungar som hörde det sade: "Det här är ett hårt tal. Vem står ut med att höra det?" Jesus förstod att hans lärjungar var upprörda över detta, och han sade till dem: "Tar ni anstöt av det här? Vad skall ni då säga, när ni får se Människosonen stiga upp dit där han redan var? Det är Anden som ger liv, köttet är inte till någon nytta. De ord som jag har talat till er är Ande och liv. Men det är några bland er som inte tror." – Jesus visste från början, vilka som inte trodde och vem det var som skulle förråda honom. – Han sade vidare: "Därför har jag sagt er att ingen kan kom-

ma till mig om det inte blir honom givet av Fadern."

Efter detta drog sig många av hans lärjungar tillbaka, så att de inte längre följde honom.

Livets bröd

Söndagens överskrift är "Livets bröd", där samtliga årgångarnas texter är hämtade från Joh. 6. Det börjar i evangelietexten med det stora bespisningsunderret, där femtusen män fick äta sig mätta av endast fem kornbröd och två fiskar. Därefter började Jesus tala om sig själv och sade: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta." (Joh. 6:35)

Här tar predikotexten vid. Judarna tvistade med varandra om Jesu ord, och tog stort anstöt av hans undervisning.

Vi behöver alla det dagliga brödet för vårt uppehälle. Vi ber om det i Fader Vår. Efter skapelsen gav jorden sin frukt rikligt, men efter syndafallet sade Gud: "I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd." (1 Mos. 3:19) Detta har varit ett ständigt bekymmer för människor i alla tider. Vi är alltjämt beroende av att Gud i sin godhet uppehåller världen, låter årstiderna följa varandra och naturen ha sin gång, så att regn vattnar åkrarna och jorden frambär sin frukt. Gud förser oss med det vi behöver i ett alltid pågående bespisningsunder, men vi bekymrar oss ständigt. En missväxt eller dålig skörd kan snabbt leda snabbt till en hungerkatastrof. I tider av bankkriser, börskrascher och inflation väcks oron i många familjehem om hur den ekonomiska kalkylen ska gå ihop.

När judarna såg att Jesus hade gjort ett mäktigt under och gett dem rikligt med mat att äta ville de genast göra honom till kung med våld. En sådan brödkung ville de gärna ha, en jordiskt lagd Messias som kunde förse alla med välfärd. Alla bekymmer om det dagliga brödet skulle kunna läggas åt sidan. Men när Jesus istället vände sin undervisning till att handla om ett andligt mål, ett livets bröd som leder till frälsning, svalnade deras intresse.

Jesus sade om livets bröd: *"Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Och brödet jag ger är mitt kött, för att världen skall leva."* (Joh. 6:51) Och: *"Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod, har ni inte liv i er."* (v. 53)

Detta måste ha varit särskilt anstötligt för judarna. De ryggade tillbaka från tanken på ett slags kannibalism. Och i Mose lag var ju dessutom all blodmat förbjuden. Hur kunde han säga att något sådant skulle vara nödvändigt för saligheten? Reaktionen klingar genom tiderna: *"Det här är ett hårt tal. Vem står ut med att höra det?"* (v. 60) Guds ord är för människan inte välljudande eller lätt att ta emot.

Men det var ett annat slags ätande som Jesus talade om. Liksom kroppen behöver föda för att överleva så behöver själen andlig föda för att inte gå under. Människan är av sin syndiga natur andligen död, såsom en som dukat under av långvarig svält. Men nu kommer Jesus och erbjuder livets bröd, som uppväcker den som tar emot det till ett nytt andligt liv. Detta andliga bröd är *evangelium*, det glada budskapet att Kristus kommit till världen för att frälsa oss. Hans kropp och blod blev på korset det stora offret för hela världen. Genom sin död och uppståndelse har han vunnit seger över synden, och nu räcker han ut åt oss ett livets bröd som mättar vår andliga hunger efter rättfärdighet. Det är detta som ligger bakom orden: *"Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen."* (v. 54) Jesus är livets bröd. Det innebär inte ett liv i lättja, inte en frihet från världens vedermödor eller arbetet för att förtjäna maten på middagsbordet. Men det befriar oss från syndens ok.

Det ätande och drickande av Jesu kropp och blod som här talas om är alltså inte ett fysiskt ätande och drickande, såsom de kornbröd och fiskar som folket fått äta vid Galileiska sjön. Det handlar om *trons ätande*, och det framgår tydligt av hela sammanhanget. Att äta Människosonens kött och dricka hans blod betecknar här att tro på honom som sin frälsare, att han har kommit ned från himmelen och utgivit sig själv till att lida och dö. Den som "äter" är i detta sammanhang densamma som beskrivs med versen *"var och en som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv"* (Joh. 6:40).

Lägg noga märke till att texten inte handlar om nattvardens sakramentala ätande och drickande, som vid det här tillfället ännu inte hade instiftats, även om detta såsom alla nådemedel förmedlar evangelium och därmed innefattas i det andliga brödets livgivande gåva. Utan det andliga ätandet – tron – blir också

det lekamliga ätandet i sakramentet till en dom. Men det är viktigt att inte anföra som grund för en lära bibelställen som handlar om något annat. De reformerta har missbrukat denna text till sitt förnekande av Kristi sanna närvaro i det invigda brödet och vinet. De pekar på orden: *"Det är Anden som ger liv, köttet är inte till någon nytta"* (v. 63), och säger: även om Kristus ger oss sitt kött i nattvarden så är det till ingen nytta.

Men Jesus talar här inte om nattvarden. Det kött som inte är till någon nytta är inte Kristi kött utan *vårt kött*, våra enfaldiga ansträngningar att själva vinna frälsningen. Här gäller orden: *"Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande."* (Joh. 3:6) Lagens och gärningarnas väg är fruktlös. Köttet är till ingen nytta. Endast genom det andliga brödet som Jesus ger oss kan synden besegras. För den som övergett hoppet om sina egna gärningar blir detta som en festmåltid för den utsultne, ett överflöd som mättar allt med nåd.

Alla tar dock inte emot livets bröd. Det är för dem *"ett hårt tal"*. Och många av Jesu lärjungar drog sig tillbaka och vandrade inte längre med honom. Det var inte någon brist i undervisningens innehåll eller pedagogiska framställning. Gud vill nå fram med sitt budskap och omvända alla människor. Det är istället den syndiga människans ovilja att lyssna till Gud som förhindrar omvändelsen. Hon stöter sig på tanken att de egna krafterna inte är nog, att lagen förkastar de ofullkomliga gärningarna. Och vid sidan av den som börjat lyssna står Djävulen, redo att varje tillfälle rycka tillbaka till sitt rike den själ som gått honom tillfälligt förlorad.

Vi kan förvänta oss att så sker också idag, i vårt samhälle och hos oss i vår kyrka. Där Guds ord predikas rent och klart väcker det anstöt. Många kyrkor väljer därför att anpassa budskapet så att det är mer tilltalande för de stora massorna. En urvattnad kristendom som inte talar om lag och synd, som säger att alla blir frälsta på sin tro, som säger att det räcker att göra sitt bästa så gör Gud resten, lockar många. Men detta anstötliga som man tagit bort är just det som leder till frälsningen, uppståndelsen på den yttersta dagen och det eviga livet. Jesus säger i vår text: *"De ord som jag har talat till er är Ande och liv."* Så är de ständiga angreppen på Guds kyrka också ett tecken på den kyrka där livets bröd predikas. Låt oss därför ta emot och hålla fast vid allt som Gud talat, även det anstötliga, ty allt är Ande och liv.

Amen.

Psalmer: 342, 202, 119, 120, 196, 187, 188, 71

Bön: Herre Jesus Kristus, du levande Guds bröd, som kommit ned från himmelen för att giva världen liv. Vi ber dig: Styrk oss med dina ord, som är Ande och liv. Mätta oss med det bröd som vi varje dag behöver för att leva här. Men giv oss också det eviga livets bröd, som räcker för alla, och som förenar oss med dig. Hjälp oss att i din församling alltid upphöja och lova ditt heliga namn. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod, in-till änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.